

Jaarplan 2022

Inleiding

Sporten en bewegen zijn van grote waarde voor de samenleving. Het brengt ons samen, zorgt voor plezier, betrokkenheid, gezondheid en individuele ontwikkeling van mensen. Door sport en bewegen leren we elkaar beter kennen, in een gemeenschappelijke 'taal' te spreken en over de schotten van de eigen groep heen te kijken.

Ook voor mensen met een beperking levert sport en bewegen een positieve bijdrage aan een gelukkig en gezond leven. Het is daarom niet meer dan logisch dat we er alles aan doen om het sport- en beweegaanbod in Nederland zo in te richten dat zoveel mogelijk mensen – met of zonder beperking – van hun sportieve activiteiten kunnen genieten.

Ondanks alle ambities van de partijen die actief zijn in de gehandicaptensport is er nog veel te winnen. In de laatste tien jaren is de sportparticipatie van mensen met een beperking nauwelijks toegenomen en loopt ze in algemene zin nog ver achter op de deelnamecijfers van mensen zonder beperking. Het spreekt voor zich dat de coronacrisis en de effecten ervan op sporters, clubs en vrijwilligers deze cijfers nog eens extra negatief hebben beïnvloed. Een reden tot somberheid voor sommigen wellicht, maar voor Gehandicaptensport Nederland juist een stimulans om nog meer energie te steken in alle verschillende activiteiten waar ze voor verantwoordelijk is. Gehandicaptensport Nederland wil meer doen; voor haar leden, voor haar eigen takken van sport, maar vooral ook voor de gehandicaptensport als geheel en voor de andere partijen die zich bezig houden met sport en bewegen voor met mensen met een beperking. In het versplinterde landschap van de gehandicaptensport is behoefte aan kennis, kunde en coördinatie. Tussen goedbedoelde ambities van sportaanbieders enerzijds en een daadwerkelijk positieve sportervaring van mensen met een beperking anderzijds schuilt vaak nog een leemte waarin gebrek aan kennis en deskundigheid de boventoon voeren. Ondanks de goede bedoelingen van overheden, clubs, trainers en begeleiders is de kwaliteit van het aanbod dikwijls nog onder de maat. Kwaliteit is dan ook het kernwoord waar Gehandicaptensport Nederland zich door willen laten leiden in al haar plannen en activiteiten. Ook in het VN verdrag voor mensen met een beperking – dat vijf jaar geleden door Nederland is geratificeerd – staat het recht op kwaliteit mooi beschreven: Iedereen met een beperking heeft hetzelfde recht op kwaliteit van leven als mensen zonder beperking. Dat kan alleen in een toegankelijke samenleving waarin obstakels letterlijk en figuurlijk zijn weggenomen en waar mensen zelf regie hebben, eigen verantwoordelijk kunnen nemen en invulling kunnen geven aan hun (sport)leven. En vanzelfsprekend hoort daar ook bij dat mensen waar nodig een beroep kunnen doen op deskundige hulp en begeleiding. Met dit ideaal in gedachten – en met tegelijkertijd het besef dat processen ook tijd nodig hebben – zet Gehandicaptensport Nederland zich in voor de gehandicaptensport.

We gaan er bij het schrijven van dit jaarplan vanuit dat het jaar 2022 weer meer mogelijkheden biedt aan de sport. Een jaar waarin sportaccommodaties en sportvelden voor iedereen open zijn en langere tijd open kunnen blijven zodat sport- en beweegactiviteiten op structurele basis kunnen worden georganiseerd.

Rollen en Strategie

In een snel veranderende samenleving is het nadenken over de eigen identiteit, ambities en strategie in feite een continue proces. De strategische koers die in 2020 is vastgesteld geeft Gehandicaptensport Nederland in de basis een duidelijke richting voor de inzet van haar energie en middelen. Gehandicaptensport Nederland blijft echter ook in gesprek – zowel intern met bestuur en leden als extern met stakeholders – over de gehandicaptensport als geheel in Nederland en stelt de koers van de organisatie bij wanneer dat nodig is om als organisatie nog effectiever te zijn.

Het jaarplan 2022 geeft weer hoe de sportbond haar drie verschillende rollen invult – als ledenorganisatie, als organisator van enkele takken van sport en als praktijkexpert.

De verschillende rollen sluiten aan bij de drie domeinen waarlangs GSN haar beleid vorm geeft. Net als in 2021 zal veel aandacht gegeven worden aan het domein 'vrije ruimte', het domein waar Gehandicaptensport Nederland bij uitstek haar rol als praktijkexpert invulling kan geven.

Een specifieke activiteit waar in 2020 en 2021 al aan gewerkt is, maar die in 2022 een meer formele status krijgt is de verantwoordelijkheid van GSN voor de sportstimulering en integratie van de dovensport. De KNDSB (Koninklijke Nederlandse Dovensportbond) heeft per 2022 deze taken overgedragen aan Gehandicaptensport Nederland. De KNDSB zelf blijft bestaan als 'kennissamenleving' voor de dovensport en als selectie- en uitzendorganisatie voor internationale events.

Personeel en organisatie, marketing en communicatie en de financiën worden in het jaarplan als aparte flankerende thema's behandeld.

Wat doet Gehandicaptensport Nederland?

De sportbond Gehandicaptensport Nederland is de in Nederland erkende en verantwoordelijke sportbond voor Boccia, Goalball, Para Icehockey, Rolstoelrugby, Blindenvoetbal, Bocce en Showdown. Voor deze sporten creëert en onderhoudt zij de infrastructuur met als doelstelling zoveel mogelijk sporters op hun eigen niveau te laten sporten. De sportbond organiseert competities en wedstrijden en is verantwoordelijk voor de promotie van de diverse takken van sport. Ook stimuleert zij de topsport voor haar sporten en zendt zij sporters bij gelegenheid uit naar onder meer Europese- en Wereldkampioenschappen en de Paralympische Spelen.

De sportbond en leden- en serviceorganisatie Gehandicaptensport Nederland (GSN) wordt gevormd door haar leden, een groot aantal lidorganisaties die tezamen een brede en diverse groep sportaanbieders vormen. De sportbond stelt zich ten doel deze lidorganisaties te vertegenwoordigen en te ondersteunen met producten en diensten die aansluiten op de vragen die bij haar leden spelen.

Gehandicaptensport Nederland is daarnaast een organisatie die zich ten doel stelt om vanuit haar specialistische deskundigheid met diverse projecten en programma's bij te dragen aan de ontwikkeling van de (gehandicapten)sport in Nederland. Denk hierbij aan het opleiden van studenten en kader, het opzetten van vernieuwend sport- en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen en het coördineren van samenwerkingsverbanden tussen zorg, onderwijs en sport.

Missie en visie

De missie en visie dienen om duidelijkheid te geven aan alle betrokkenen en geïnteresseerden over het bestaansrecht en de gewenste ontwikkelingsrichting van de organisatie op de langere termijn. De sportbond is er niet alleen op gericht om mensen met een handicap te laten sporten en bewegen, maar ook om de sport te gebruiken als middel tot persoonlijke ontwikkeling en de beeldvorming rondom mensen met een handicap positief te beïnvloeden.

Missie

Gehandicaptensport is sport en bewegen op maat, op zowel competitief als recreatief niveau voor mensen met een beperking. Gehandicaptensport verbindt, maakt fit en laat mensen participeren en excelleren.

Vanuit onze bevlogenheid voor de gehandicaptensport vervult Gehandicaptensport Nederland:

- De taak als overkoepelend orgaan, dienstverlener en verbinder voor alle aangesloten lidorganisaties;
- De taak als sportbond voor een aantal bijzondere sporten;
- Een inspirerende rol om de onbegrensde mogelijkheden van gehandicaptensport in Nederland breed toegankelijk te maken.

Visie

Gehandicaptensport Nederland zet zich in als dienstverlener voor en ten behoeve van haar leden.

In de overtuiging dat:

- In een inclusieve samenleving de gehandicapte sporter/beweger zelf kiest wat bij hem/haar past. Organisatorische integratie van de verschillende takken van gehandicaptensport moet worden nagestreefd, maar deze keuze altijd in dienst moet blijven staan van het verbeteren van de sportmogelijkheden van de gehandicapte sporter/beweger.
- GSN zich met landelijke en lokale partners sterk maakt om de aansluiting van het aanbod met de wensen en behoeften van de gehandicapte sporter/beweger te optimaliseren. Centrale begrippen hierbij zijn diversiteit en keuzevrijheid.
- Sport en bewegen voor iedereen toegankelijk moet zijn, met voldoende mogelijkheden in de directe woonomgeving, op elk niveau en afgestemd op de wensen van de specifieke doelgroepen en sporters zelf;

De sportbond heeft de kennis, ervaring en capaciteit om mensen met een handicap verantwoord te laten deelnemen aan trainingen, competities en kampioenschappen. Zij wil samen met haar partners de doelstellingen realiseren en daarmee voor alle sporters met een handicap op zijn of haar niveau een aantrekkelijk aanbod creëren.

- Het uitdragen en overbrengen van de kracht en inspiratie die de gehandicaptensport zo onmiskenbaar in zich draagt;
- Het verbinden van kennis, expertise en relevante netwerken binnen het brede werkveld van de gehandicaptensport;
- Het versterken van de lidorganisaties (organisatieontwikkeling);
- Het bieden van een sportbond voor sporters of verenigingen waarvoor aansluiting bij een reguliere sportbond niet realistisch, gewenst of haalbaar is;
- Het vertegenwoordigen van de takken van sport die organisatorisch zijn aangesloten bij Gehandicaptensport Nederland;
- Het organiseren van wedstrijden, competities en topsport voor de aangesloten takken van sport;
- De collectieve belangenbehartiging naar derden (sportkoepel NOC*NSF, sportbonden, overheid, Kenniscentrum Sport en bewegen, Vereniging Sport en Gemeenten, Vereniging Nederlandse Gemeenten, enzovoorts);
- De internationale vertegenwoordiging bij sportfederaties (direct en getrapst).

Gehandicaptensport Nederland als multi-sportbond

Gehandicaptensport Nederland heeft voor enkele takken van sport de organisatorische verantwoordelijkheid. De takken van sport zijn divers van aard en bevinden zich alle in een andere ontwikkelfase. GSN wil al haar sporten verder ontwikkelen.

De ambitie van de sportbond is om voor alle takken van sport een breed aanbod te realiseren, van pure recreatie tot aan competitieve wedstrijd sport en wanneer mogelijk internationale topsport. In 2022 wordt extra ingezet op het verstevigen van de sportinfrastructuur rondom competities en de talentontwikkeling voor de topsport.

Veel van de speerpunten van 2021 hebben ook in het jaarplan 2022 een prominente plek. Enerzijds omdat de activiteiten die aan de speerpunten zijn verbonden in 2021 niet of niet volledig konden worden uitgevoerd en anderzijds omdat de speerpunten om meerjarige aandacht en inspanningen vragen.

Speerpunten 2022

- Herstarten van volwaardig competitie- en evenementenaanbod;
- Doorontwikkelen jeugd- en talentprojecten boccia, goalball en rolstoelrugby;
- Aanpassing wedstrijd- en competitiestructuur boccia;
- Uitvoeren sporttak-specifieke opleiding(en);
- Versterken sporttak-specifieke identiteiten (communicatie);
- Actief VOG beleid official kader (volledige dekking);
- Werven van nieuw kader en vernieuwen van presentatie officials (kleding);
- Opstart nieuwe Paralympische cyclus: Uitvoering topsportplannen 2022-2024 Boccia en Rolstoelrugby in samenwerking met NOC*NSF en Topsport Amsterdam;
- Deelname EK en WK rolstoelrugby in 2022;
- Deelname Special Olympics 2022 in Twente (bocce en MATP);
- Verkenning organisatorische integratie Showdown, Blindenvoetbal en Para- Icehockey;
- Organiseren van Inter Continantel Cup Boccia in Veldhoven.

Gehandicaptensport Nederland als leden– en serviceorganisatie

Gehandicaptensport Nederland wil voor haar leden en relaties een onderscheidende toegevoegde waarde bieden als het gaat om service, producten en diensten. De focus ligt niet alleen op deskundige uitvoering van de kerntaken, maar ook op het bijtijds kunnen anticiperen op (nieuwe) wensen en behoeften vanuit de leden en de (sport)omgeving. Gehandicaptensport Nederland bedient een heel diverse groep van sporters, clubs en relaties. Voor hen allen wil GSN een passend producten- en dienstenaanbod realiseren.

In 2021 zijn diverse verenigingen opgeheven en de andere lidorganisaties hebben bijna alle te maken gekregen met ledenverlies. Natuurlijk hopen we dat deze ontwikkeling van tijdelijke aard is en verenigingen de kracht hebben om de trend om te buigen en sporters weer te binden. Wel is het duidelijk dat er voor de gehandicaptensport meer tijd nodig is om clubs weer naar behoren te laten functioneren. In de coronatijd is ook gebleken dat het belangrijk is als vereniging hulp te zoeken wanneer dat nodig is. Gehandicaptensport Nederland wil in 2022 net als eerder in 2020 en 2021 veel energie steken in het informeren over alle zaken die met corona in relatie tot (gehandicapten)sport samenhangen.

Hulp en ondersteuning kan daarnaast op lokaal niveau gerealiseerd worden. In 2022 worden de Gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Een uitgelezen kans voor verenigingen om de gehandicaptensport onder de aandacht te brengen en waar mogelijk een lans te breken voor de eigen specifieke activiteiten van de club in de desbetreffende gemeente.

Speerpunten 2022

- Ondersteunen van verenigingen en stichtingen, onder andere op het gebied van veilig sporten, wijzigende actualiteiten, wetten en (corona)maatregelen;
- Maatwerk dienstverlening in het kader van de effecten van de coronacrisis;
- Ondersteunen van veilig sporters- en vrijwilligersklimaat door verdere implementatie van Plan van Aanpak NOC*NSF m.b.t. grensoverschrijdend gedrag in de sport;
- Implementatie van diensten m.b.t. tegengaan van grensoverschrijdend gedrag binnen GSN;
- Aandacht voor Gemeenteraadsverkiezingen in relatie tot de lokale gehandicaptensport(clubs).

Gehandicaptensport Nederland als praktijkexpert

Gehandicaptensport Nederland besteedt - gedreven vanuit haar missie - veel tijd en energie aan innovatie, communicatie, (specifieke) deskundigheid en het ondersteunen van organisaties die zich met gehandicaptensport bezighouden. De daarbij behorende projecten en programma's hebben gemeen dat zij een beroep doen op Gehandicaptensport Nederland als 'praktijkexpert'. In het diverse landschap van de gehandicaptensport in Nederland is Gehandicaptensport Nederland de organisatie die projecten en programma's oppakt die om specialistische kennis en kunde vragen. Dat kan gaan om het opzetten van een nieuwe sport of beweegvorm, om specifieke sporttak-overstijgende opleidingen, handicap-specifieke stimuleringsprogramma's, de begeleiding van integratieprojecten, het bijdragen aan specialistisch onderzoek of meer in het algemeen het inspireren van en communiceren over de gehandicaptensport. Om Gehandicaptensport Nederland in haar rol als praktijkexpert het beste tot haar recht te laten komen is samenwerking met anderen essentieel. Waar mogelijk sluit GSN aan bij sportstimuleringsprogramma's en projecten zoals Special Heroes, Paralympische talentendagen, en de Nationale Sportweek en werkt zij samen met Uniek Sporten, regionale sportservice organisaties, en handicapspecifieke organisaties zoals Special Olympics, Visio, Bartiméus en Kentalis. Alle samenwerking is erop gericht om in gezamenlijkheid tot een maximaal resultaat te komen. Gehandicaptensport Nederland coördineert een aantal projecten die om specialistische kennis vragen en die niet zomaar door een andere landelijke sportorganisatie kunnen worden opgepakt. In 2022 wordt de uitvoering van deze projecten voortgezet.

Speerpunten 2022

- Doorontwikkeling project Zichtbaar Sportief en Merkbaar Fit (ouderen);
- Doorontwikkeling project Ongehoord Sportief;
- Evaluatie en verkenning doorontwikkeling School for Sport & Health – sportieve dagbesteding voor mensen met een ernstige motorische beperking;
- Ondersteunen van deskundigheidsbeleid NOC*NSF in het kader van uitvoering regionale sportakkoorden;
- Uitvoering en doorontwikkeling van MATP project gericht op beweegstimulering en inclusie van mensen met een ernstige meervoudige beperking;
- Opzet sportaanbod voor innovatieproject 'Voetbalschieter';
- Uitrol sporttak-overstijgende opleiding trainer 3 voor mensen met een beperking d.m.v. E-learningaanbod en samenwerking onderwijspartners;
- Ondersteuning diverse onderzoeksprojecten; Erasmus + (SEDY).

Projectcoördinatie, Marketing en Communicatie

In 2022 zet Gehandicaptensport Nederland in op het versterken van de interne organisatie van haar projecten. De taken die deze projecten met zich mee brengen, vragen om een andere aanpak dan de doorlopende ondersteuning en dienstverlening als sportbond en ledenorganisatie. Deze grotere projecten worden gecoördineerd door een inhoudelijk medewerker en worden ondersteund op het gebied van marketing, communicatie, relatiebeheer, fondsenwerving, sponsoring en evaluatie/borging. Er wordt gewerkt met een actieplan waarin transparantie en samenwerking speerpunten zijn.

Als leden- en serviceorganisatie zet Gehandicaptensport Nederland in 2022 veel in op directe communicatie met de leden via mail en telefoon. Voor de eigen takken van sport wordt het speerpunt het aanpassen van de websites van goalball en rolstoelrugby. Nadat deze websites succesvol uitgerold zijn, worden ook de andere sites bekeken. Ook social media wordt ingezet voor de promotie en zichtbaarheid van de eigen takken van sport.

Voor de werving van (nieuwe) sporters en deelnemers zet Gehandicaptensport Nederland de ingeslagen koers voort, namelijk (betaalde) marketingcampagnes met behulp van specifieke trefwoorden via social media. De zoektermen van de verschillende websites worden periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast om goed vindbaar te blijven.

De manier waarop mensen benaderd willen worden, is continue aan verandering onderhevig. Ook de vindplaats en de ingang van (potentiële) sporters/ bewegers is anders dan enkele jaren geleden en vraagt om flexibiliteit van de marketing- en communicatieafdeling. Om hier op tijd en adequaat op in te kunnen spelen, wordt de afdeling marketing/communicatie uitgebreid.

In 2022 worden voor de verschillende rollen van GSN de volgende communicatie/marketing onderwerpen verder uitgewerkt:

- Sportbond: Herkenbaar profiel voor de verschillende sporten (met eigen websites en online kanalen per sport. Huidige kanalen blijven en worden indien nodig geïntensiveerd);
- Sportbond: Consequente en activerende communicatie rondom (top)sporttoernooien;
- Leden- en serviceorganisatie: Collectieve belangen behartigen en meer interactie met leden initiëren. Combinatie tussen overkoepelende informatie zenden én ophalen;
- Praktijkexpert: Uitwerken van de rol van de community manager/verbinder in samenwerkingen, zoals MATP, Zichtbaar Sportief, Ongehoord Sportief en deskundigheidsprojecten.

Financiën

Doordat Gehandicaptensport Nederland in haar strategische koers meer nadruk legt op activiteiten in de zogenaamde 'Vrije Ruimte' is de afhankelijkheid van incidentele projectgelden toegenomen. Daarnaast zijn ook de topsportprogramma's en de daaraan verbonden eigen bijdrage van de sportbond in volume gegroeid. Om de lange termijn ambities en de groei van de uitvoeringskracht op de korte en middellange termijn te realiseren neemt de aandacht voor meer structurele financiering toe. Veel innovatieve projecten en stimuleringsprojecten worden doorgaans in de startperiode – dus tijdelijk – door externe financierende partijen ondersteund. Voor de borging van de projecten op de lange termijn is structurele financiering voorwaardelijk. Daarnaast vragen de topsportprogramma's van GSN om een substantiële bijdrage vanuit de eigen middelen van de sportbond.

In 2022 zal Gehandicaptensport Nederland extra aandacht geven aan het betrekken van aanvullende partners – sponsors dan wel fondsen – om de continuïteit van de activiteiten van de sportbond voor de langere termijn te helpen borgen. Binnen de bureauorganisatie van GSN zal de functie van fondsen- en sponsorwerver een eigen zelfstandige positie krijgen.

Bestuur, Personeel en Organisatie

Gehandicaptensport Nederland heeft een vrijwillig bestuur dat zich voor wat betreft de governance structuur laat leiden door de Code Goed Sportbestuur van NOC*NSF. De Code Goed Sportbestuur geeft bestuurders richtlijnen en instrumenten om effectief en integer te kunnen functioneren.

Het bondsbureau van Gehandicaptensport Nederland wordt gevormd door zelfstandige professionals die als team functioneren en de organisatie gezamenlijk en als één geheel vertegenwoordigen. Binnen het HR-beleid wordt concreet aandacht besteed aan inclusie, diversiteit en integriteit. Medewerkers worden gestimuleerd te reflecteren op het eigen handelen en inzichten en ervaringen open met elkaar te delen. Het personeel wordt gestimuleerd en gefaciliteerd om een actieve leefstijl te combineren met het werk voor de sportbond.

Aanvang 2022 heeft Gehandicaptensport Nederland 14 professionals in dienst (10 Fte).

De bureauorganisatie wordt versterkt door de periodieke ondersteuning van stagiaires uit het hoger onderwijs.

